SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

No. 9. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 15, 1988 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 15-го СІЧНЯ 1988 Ч. 9. РІК XCV.

Р. КОНКВЕСТ І Л. ПЛЮЩ ОТРИМАЛИ НАГОРОДИ АНТОНОВИЧІВ

Вашінгтон. — Фундація Омеляна і Тетяни Антоновичів повідомляє, що на рекомендацію жюрі літературних і наукових нагород фундації, літературну нагороду Антоновичів на 1987 рік надається Леонідові Плющеві за його твір „Екзод Тараса Шевченка" і наукову нагороду Робертові Конквестові за його працю „Жнива смутку".

Жюрі сьомого скликання складається з таких осіб: Роман Шпорлюк, голова, Ярослав Пеленський, Богдан Рубчак і Іван Фізер.

Урочисте вручення нагород відбудеться в березні ц.р.

Коментатор пише про звільнення І. Дем'янюка

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Клівлендський щоденник „Плейн ділер" помістив 20-го грудня 1987 року коментар Брента Ларкіна, в якому розглядається стан справи І. Дем'янюка перед її остаточним вирішенням і присудом, що вже зближається.

На думку В. Ларкіна якщо в Єрусалимі є справедливість, то І. Дем'янюка повинні звільнити. Він завважує, що така обережна думка зродилася не лише у об'єктивних обсерваторів процесу, але також навіть у деяких ізраїльців і жидів, що живуть в околиці Клівленду. І дальше у своєму коментарі Б. Ларкін доказує, що на підставі американського судівництва вина І. Дем'янюка не є доказана „поза всякі сумніви" тому, що в Ізраїлі працюють згідно з такою самою правною системою, як в ЗСА, то повинні такими ж критеріями руководитися.

Б. Ларкін уважає, що хоча звільнення з вини І. Дем'янюка було б дуже непопулярним, то брак переконливого доказу про його вину робить цілу справу не дуже певною. Автор коментаря цитує навіть слова одного із видатних жидівських провідників (не подаючи прізвища), що „не доказано вини І. Дем'янюка". Справу ускладнює також те, що обсерватори критикують суддів, як упереджених до Дем'янюка, а не безсторонніх, як це повинно бути.

Незвичайно обтяжує рішення у справі І. Дем'янюка, на думку Б. Ларкіна, те, що проминуло так багато часу від провин, що їх йому закидають, тому автор коментаря уважає, що саме те є найбільшою перевагою для І. Дем'янюка, бо тільки він дійсно знає чи „Іван Грозний" та Іван Дем'янюк — це одна і та сама особа.

Появилась книжка П. Голубенка про Україну і Росію

Париж. — Виданням Науково-Дослідного Інституту ім. О. Ольжича і Дослідної Фундації ім. О. Ольжича та у паризькому видавництві „Українське Слово" появилася 551-сторінкова книжка авторства проф. Петра Голубенка п.з. „Україна і Росія у світлі культурних взаємин".

Іван Кошелівець у передмові до цієї книжки п.з. „Книжка на часі" пише: „Повторюю, усі ми, елементарно освічені люди, добре це знаємо, але треба було, щоб хтось один потрудився зібрати належні документальні джерела, які підтверджують наші апріорні знання, й усистематизувати їх у науковому досліджені. Це вельми трудомістке завдання з успіхом виконав автор цієї книжки Петро Голубенко. Серед багатьох інших добрих прикмет її впаде в око читачеві багатство зібраного і розумно використаного джерельного матеріялу, не тільки українських та російських, а й західніх авторів". А відтак І. Кошелівець стверджує ще одне: „Друга добра прикмета цієї книжки полягає в тому, що говорячи в основному про українсько-російські взаємини дореволюційного часу, автор її протягає паралелі аж до сучасности, ілюструючи цим продовження російських імперських традицій у совєтчині, і тим б'є по обох російських концепціях, що про них мова вище".

Накреслюючи кілька слів про автора, І. Кошелівець, пише, що П. Голубенко закінчив Харківський універ-

(Закінчення на стор. 3)

В АФРИЦІ ВІДЧУВАЮТЬ НАСЛІДКИ ЧОРНОБИЛЯ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — У недільному виданні „Ню Йорк Таймсу" з 10-го січня 1988 року появилася стаття спеціяльного кореспондента з Африки, Джеймса Брука про припущення, що саме Африка дістає тепер харчі, які є затруєні радіоактивними променями із вибуху нуклеарних реакторів в Чорнобилі.

В Ґамбії появилася у африканському журналі стаття п. н. „Чорнобиль в Банджулі", де інформується читачів, що Ґамбія це остання із країн Африки, яка дістала харчі, що затруєні радіоактивністю.

Кореспондент „Ню Йорк Таймсу" уважає однак, що це припущення це частина видумки, а частина правди, бо африканці переконані, що европейські нечесні підприємці від років скидають погані товари, зокрема харчі, у африканські країни. „Біла людина шахрує африканців і продає їм поганий товар від коли поставила ногу на африканській землі, — пише в редакційній статті під заголовком: „Чорнобиль прибув до Африки" інший африканський щоденник „Дейлі Скеч".

Причиною цих всіх закидів і припущень є досі тільки два відомі випадки, коли були намагання продати радіоактивні харчі на терен Анголі і Єгипту. Тут йшлося про посилки сухого молока, які йшли із Західньої Німеччини і які затримано в січні минулого року тому, що проба того молока доказала високу радіоактивність 6,000 бекерелів на кілограм, коли дозволена висота в Европі є 370 бекерелів на кілограм. Сухе молоко було призначене для вжитку бідного населення, яке терпить від голоду.

Найновіша хвиля обурення африканської публічної опінії, що населення Третього світу мусить терпіти нелюдське поступування білих людей, прийшли після того, як один із лікарів у Ґамбії висловив сумнів чому можна так дешево купити курятину, солонину, молоко і масло, спроваджені із Европи. Хоча речник европейської комісії для прослідження радіоактивности ствердив, що найменше небезпечні в наслідках Чорнобиля були м'ясива свинячі і дріб, а найбільше із тварин, які пасуться на траві ,це не змешило страху у Ґамбії. Друга хвиля страху також недоказана. Це було проголошення комісії атомової енергії в Гані, що найдено у спорошкованому молоці із Чехо-Словаччини дуже високу кількість радіоактивности. Два досліди того молока в Европі не доказали шкідливої радіоактивности.

Помимо того африканська преса не перестає писати на тему небезпеки харчових посилок із Европи. „Нещастя у нуклеарних спорудах в Чорнобилі віддалене було тисячі миль від Африки — пише африканська преса — але Европа старається про те, щоб саме в Африці було найбільше жертв цієї радіоактивности."

В автомобільній аварії загинув інж. М. Семанишин

Нюарк, Н. Дж. — У середу вранці, 13-го січня 1988 року, в автомобільній аварії на дорозі ч. 17, загинув на 64-му році життя інж. Микола Семанишин, довголітній член Екзекутиви УККА, голова місцевого Відділу, активний член Організації Українського Визвольного Фронту і всесторонній громадський діяч.

Інж. Семанишин їхав до праці і впав жертвою великої аварії кількох автомобілів на ледом встеленому шосе. Цього ранку східне побережжя ЗСА, зокрема стейти Ню Йорк, Ню Джерзі і Коннектикат занотували маси автомобільних випадків, бо вночі з вівтірка на середу впав дощ і дороги вкрились ледом.

Покійний залишив в смутку дружину Марію, сина Зенона з дружиною Дарією і донею Христиною, доньок Квітку і Ліду, дальшу родину в Америці і Україні.

Панахида в похоронному заведенні Литвина і Литвина в Юніон, Н. Дж., буде відправлена в неділю, 17-го січня, в год. 7:30 вечора, а похорони в понеділок, 18-го січня, з того ж заведення до церкви св. Івана Хрестителя, а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Відбулося читання творів М. Хвильового

Едмонтон, Альта (ЯС). — Заходами новоствореної книгарні Common Woman Books, тут у понеділок, 4-го січня, відбулося читання творів Миколи Хвильового напередодні 95-річчя з дня народження визначного українського письменника і публіциста.

Після короткого вступного слова, з поясненням літературно-суспільної ситуації у 1920-их роках, д-р Мирослав Шкандрій, професор Манітобського університету, прочитав уривки з памфлетів М. Хвильового зі своєї книги „The Cultural Renaissance in Ukraine", яка щойно вийшла у світ засобами Канадського Інституту Українських Студій.

Письменники, професори студенти та інші присутні виявили велике зацікавлення особою М. Хвильового, особливо його провідним гаслом „Геть від Москви!"

БАЛЬ ДЕБЮТАНТОК В НЮАРКУ

В проголошенні традиційних карнавалових вечерниць і презентації дебютанток, що відбудеться в суботу, 30-го січня 1988 року, в Парсіппані, Н. Дж., подано неправильне число телефону, на яке можна замовляти столики. Зголошуватись до участи у вечерницях можна на числа: (201) 374-5768 або (201) 763-3105. Місця мусять бути заплачені до 17-го січня ц.р.

Не забувають про „табір приречених"

Ню Йорк (О.К.). — Курінь пластунок „Верховинки" — це від довшого часу один із нечисленних „голосів сумління", який не дозволяє українській громаді Ню Йорку забути за тих, що як в минулому, так і тепер у період „гласности" далі караються в таборах праці, а зокрема концтаборах Пермської області.

Саме тим українським політичним в'язням із концтабору 36-1 був посвячений цей останній вечір із циклю, що його влаштовують „Верховинки", який відбувся 27-го грудня 1987 року в Українському Інституті при 79-ій вулиці в Ню Йорку.

Хоча він був запланований і підготований відповідною програмою завчасу, лист совєтського прокурора Івана Рахманіна, що появився в навечер'я вечора у „Ню Йорк Таймсі" з датою 26-го грудня 1987 року, примусив організаторок, а в першу чергу головну доповідачку Надію Світличну, до цілковитої зміни її слова.

Під знаком того листа і його заперечення будь-яких знущань над українськими політичними в'язнями у концтаборах, яких до речі, І.

Учасники вечора „Табір приречених" (зліва): В. Курило, Н. Світлична, Д. Каранович, Н. Самокіш, О. Кузишин.

Рахманін у своєму листі окреслює як звичайних злочинців, розпочала програму Ніна Самокіш, що пригадала при тому, що цикль вечорів „Верховинок" проходить під кличем „ми з вами!" Вона також представила виконавців, з яких першим була проф. Дарія Каранович, відома широко українській публіці піаністка і директор УМІ, яка відіграла на початок вечора жалібний марш Бетговена в пам'ять чотирьох українських в'язнів, що померли у концентраційному таборі ч. 36-1 — В. Стуса, О.Тихого, Ю. Литвина і В. Марченка.

Молодий, відомий із своїх виступів декляматор Володимир Курило виголосив

(Закінчення на стор. 3)

М. ҐОРБАЧОВ ОБОРОНЯЄ „ПЕРЕСТРОЙКУ"

Москва. — Совєтське пресове агентство ТАСС розповсюдило інформацію про зустріч генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Ґорбачова з письменниками, поетами, малярами й іншими діячами культури. ТАСС не називає дати цієї зустрічі і не говорить, що спонукало Ґорбачова до неї. Фактично мова йшла про заплянову ним, очевидно, з підтримкою Політбюра і Центрального Комітету КПСС, перебудову СССР і політику „ґласності".

Згідно з опінією М. Ґорбачаова в Совєтському Союзі існують ще люди, які відкрито, приховано, або шептано виступають проти економічних реформ і демократизації суспільства, правдоподібно бояться за свою шкуру, тобто за свої посади, вигідні мало зобо'язуючі керівні пости тощо. До цих деструктивних сил Ґорбачов зараховує не тільки тих, які здекляровано виступають проти „перестройки", але й тих, які вважають, що переміни відбуваються дуже повільно і досі не внесли ще нічого нового ані в політику, ані в економіку країни. До останніх він зарахував також недавно звільненого з посту першого секретаря московської партійної клітини Боріса Єлцина, який ще рік тому був в ряді найближчих прихильників політики нового совєтського керівника.

Виступаючи перед так званою „творчою інтеліґенцією", генеральний секретар ЦК КПСС, обвинуватив Єльцина і багатьох інших людей подібної думки, у зловживанні „фразеологією". Ця, на його думку, фразеологія не приносить жадної користи „нашій батьківщині", — заявив М. Ґорбачов, — визнає помилковим погляд, що деякі інтелектуали, особливо з числа молодшого покоління, вважають відхід Єльцина „ударом" по політиці „гласности" і економічній перебудові. На думку совєтського керівника такий погляд приносить тільки шкоду і з таким негативним явищем треба боротися на усіх відтинках життя.

„Якщо ми настрашимось ризика, зупинимо процес перебудови, знеохотимо молодих здібних ентузіястів цієї справи і скажемо їм, що перебудова загрожує системі керівництва і суспільного життя, це матиме дуже серйозні наслідки для дальших ініціятив тому, що в майбутньому нам вже не вдасться двигнути нарід до нового життя, побудови нового модерного суспільства", — заявив М. Горбачов підкреслюючи, „що ми тепер не можемо зупинитися за ніяких умов".

Атакуючи критиків його політики, він недвозначно заявив, що вони виступають проти народних інтересів і що їх зусилля призначені на неуспіх скорше чи пізніше. У зв'язку з цим Ґорбачов заповів скору ліквідацію усього механізму, який зупиняє процес перебудови, а це означає, кажуть політичні спостерігачі, що за Єльцином „полетять" також ще інші більші й менші партійні керівники, а КГБ мати повні руки праці.

Н. РИЖКОВ ЗАКІНЧИВ ПЕРЕГОВОРИ ЗІ ШВЕДАМИ

Стокгольм, Швеція. — Голова Ради Міністрів ССCP (прем'єр-міністер) Ніколай І. Рижков закінчив тут триденні переговори з представниками шведського уряду і підписав декілька договорів про поширення співпраці в різних ділянках між обидвома країнами. Не зважаючи на чемностеві увміш ки, спокійний хід розмов, погодженість Совєтського Союзу на поширення рибоповства шведами в Балтицькому морі, обіцянкою збільшення торговельної виміни тощо, совєтсько-шведські переговори були притемнені почуттям непевности і страху перед пенетрацією совєтських підводних човнів у шведські територіяльні води, що, очевидно, порушує всякі правила безпеки не тільки Швеції, але Західньої Европи взагалі.

Н. Рижков це перший високої ранґи совєтський речник, який відвідав Швецію на протязі останніх 15 років, але його візита, на думку багатьох політичних спостерігачів і шведських політиків, не змінила багато існуючої атмосфери напруги, яка існує між двома країнами ось уже другу декаду. Нордаль Акерман, директор шведського інституту для студій міжнародних відносин заявив, що навіть підписані договори не дають ґарантії зупинення совєтської аґресивної політики у відношенні до Швеції, як рівнож до інших країн, особливо тих, які належать до Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО).

В офіційному комунікаті, підписаному Н.І.Рижковим і прем'єр-міністром Швеції Інгваром Карльссоном, нічого не згадується про військову співпрацю, побоювання шведів совєтською інфільтрацією, підводні човни, які, до речі, порушували від квітня до вересня минулого року 40 разів шведські територіяльні води, а деякі з них підпливали близько до військових портів, і не називається навіть росіян по імені, як порушників міжнародних договорів. Шведський соціял-демократичний уряд зумисне оминав кофронтації з комуно-московськими імперіялістами, хоч військове командування НАТО і дослідницька група військових спеціялістів доказали, при допомозі різних технологічних апаратів, що човни є частиною совєтської морської фльоти Прем'єр І. Карльссон систематично підкреслює, що він мусить мати стовідсоткові докази, що цією справою порушення водних кордонів займаються росіяни. Як в кожному випадку Совєтський Союз кожного разу заперечував поголоски про присутність совєтських підводних човнів, поки Швеція не видала зарядження бомбити кожний підозрілий предмет. Тоді, як то кажуть, „вилізло шило з мішка". Москва була перша, яка запротестувала проти бомблення чужих кораблів у мирний час.

В кожному разі і Швеція і Совєтський Союз задоволені відновленням переговорів і зустріччю Н.І.Рижкова з І. Карльссоном, бо це дає можливість обидвом сторонам не тільки вияснити існуюче непорозуміння, але започаткувати нову еру корисної співпраці, — кажуть політичні спостерігачі.

У СВІТІ

ПРЕДСТАВНИК УРЯДУ Польської Народної Республіки Єжи Урбан заявив кореспондентам, що центральний уряд у Варшаві наказав покинути Польщу другому секретареві шведської амбасади у Варшаві Єнові Ембергові, який відповідав в амбасаді за відділи інформації і культури. „Він займався справами, які не входять в компетенцію закордонного дипломата", — заявив Є. Урбан, підкресливши, що згаданий шведський дипломат повинен покинути Польщу до кінця січня цього року. Політичні спостерігачі думають, що це відплатна акція польських комуністів за те, що Швеція проголосила „персоною нон-грата" польського дипломата, який був затруднений в польському консуляті в місцевості Мальмо. Відплатні акції дуже часто практикуються урядами комуністичних держав.

ВЕРХОВНИЙ СУД ПОЛЬЩІ відкинув прохання вроцлавського відділу підпільної „Солідарности" зареєструвати профспілку, як офіційного репрезентанта частини робітників працюючих на електромеханічному заводі. У відповіді Верховного суду говориться, що усіх робітників вже репрезентує інша, зареєстрована урядова профспілка. Пояснюючи теперішню конституцію Польщі, член суду Марек Садовскі заявив, що тільки крайовий парлямент міг би змінити ситуацію, прийнявши постанову про існування більше як одної профспілки.

ПЕРЕБУВАЮЧИЙ В ТЮРМІ в Західньому Берліні палестинець Ахмед Наваф Хазі склав через свого адвоката офіційну заяву в прокуратурі, що він ніколи не був пов'язаний із заарештованою у понеділок, 11-го січня терористкою німкенею Крістіною Ґабріеллею Ендригкайт, якій прокуратура закидає збомблення реставрації диско-теку „Ля-белль" у Берліні і вбивство двох американських вояків, жінки-туркині і поранення 229 інших осіб. Відповідаючи на питання кореспондентів представниця Державного департаменту ЗСА Филлис Оклі заявила, що згідно з „нашими доказами бомбовим замахом займалися терористи з наказу Лівії. Зрештою — заявила вона, — допити терористки Ендригкайт покажуть для кого вона служила".

ЗГІДНО З ІНФОРМАЦІЯМИ багатьох кореспондентів з Близького Сходу виходить, що Єгипет проготовляє свою армію для евентуальних боїв у Перській затоці, на випадок, якщо б заломались фронти Іраку і армія Ірану хотіла б окупувати цю заприязнену з Єгиптом країну. Дипломати на Близькому Сході переконані, що президент Єгипту Госні Мубарак скоро оголосить свій плян оборони країни над Перською затокою перед кровожадними полчищами аятолли Хомейні і висловить повну підтримку для Іраку, Кувайту та інших поміркованих держав. Каїро однак пішле, свої війська на фронт проти Ірану тільки у випадку сформування спільного арабського леґіону, який складатиметься з військових частин Єгипту, Йорданії, Іраку, Кувайту, Савдійської Арабії та інших країн.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА МАКСИМАЛЬНІ протизаходи, а зокрема збільшення числа військових частин і поліції, в районі Гази на окупованих Ізраїлем арабських землях, продовжуються заколоти, зудари молодих арабів-палестинців з військовиками і поліціянтами. Кореспонденти, яким тепер чимраз тяжче отримувати інформації з тієї околиці інформують, що фактично усі міста й містечка на західньому березі ріки Йордан немовби вимерли. Закриті усі підприємства, на вулицях, крім вояків, поліціянтів і демонструючої молоді, майже нікого немає. Виглядає, кажуть політичні спостерігачі, що ізраїльтяне прийняли іншу, цілком нову тактику у боротьбі з палестинцями. Вони ізолювали їх у власних кварталах і поставили таким чином під „домашній арешт". До більших груп, які збираються докупи, поліція, а зокрема військо, відкриває вогонь гострими кулями.

В АМЕРИЦІ

СПЕЦІЯЛІСТИ ФЕДЕРАЛЬНОГО Бюра Інвестиґацій журяться тим, що вони називають „новою резидентурою КҐБ", яка оформлюється з тих інспекторів, що мають перевіряти ракетні бази згідно з договором підписаним президентом Роналдом Реґеном і генеральним секретарем ЦК КПСС Міхаїлом Горбачовим. Згідно з договором 30 совєтських спеціялістів буде стало стаціонувати поблизу ракетної фабрики Маґна в околицях Салт Лейк Сіті, а інші будуть в роз'їздах. Натомість Центральна Розвідча Аґенція ЗСА є захоплена можливостями відкритими перед американськими інспекторами у Совєтському Союзі.

ЗВІТ, ЩО ЙОГО ФБІ ПЕРЕСЛАЛО до Департаменту юстиції, вказує на те, що спільники і колеги судді Дагласа Гінзбурга пробрехалися перед тими, які провіряли його минувшину, коли говорили, що не знають про його вживання маріхуани. Офіційні чинники не думають, що ці особи будуть потягнені до відповідальности, одначе цей випадок вказав на те, що слід призадуматись над способом перевірки кандидатів на високі державні становища.

У ВАШІНҐТОНІ ЛЕҐАЛЬНИЙ дорадник Державного департаменту, Абрагам Софер, сказав що закриття обсерваційної місії Палестинської Визвольної Організації при Об'єднаних Націях, так як цього вимагає Конгрес, буде порушенням міжнародного закону. Закриттям цієї місії ЗСА може наразити себе на судовий процес у Міжнародному суді справедливости в Гаазі.

ОФІЦІЙНІ РЕЧНИКИ ЛІКАРНІ ім. Бюмонта в Роял Овкс, Миш., заявили, що там народилися перші в Америці штучно запліднені п'ятернята. Сподіються, ці чотири дівчинки і один хлопчик виживуть, не зважаючи на те, що мають віддихові проблеми. Породи були переведені „цісарським тяттям".

РАПТОВЕ І НЕПЕРЕДБАЧЕНЕ велике підвищення цін обезпеченевих премій для опіки над хворими, як також і неспроможність зупинити зріст медичних коштів, приголомшило тисячі працедавців і мільйони робітників. Більшість підвишок входять вже в життя з 1-им січня 1988 року ,а це велика несподіванка тому, що багато працедавців вірили в те, що кошти медичної обслуги вдасться вдержати на спроможному до плачення рівні. Ставка підвишок від 10-ти до 70-ти відсотків.

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ Державного департаменту заявили, що нові докази вказують й на причетність Сирії у підкладенні бомби в берлінському діско до якого приходили американські вояки. Незважаючи на це, ці самі чинники підкреслюють замішання Лівії в цій акції й тим самим оправдують налет ЗСА на Лівію 10 днів пізніше.

У ПОНЕДІЛОК, 11-го січня ц.р., ЗСА і Канада підписали договір, чи радше поправку до попереднього договору про видачу злочинців, які доконали злочини в одній країні, а ховалися в другій. Акт підписання довершили зі сторони ЗСА державний секретар Джордж Шулц, а зі сторони Канади Джо Кларк, міністер зовнішніх справ.

У ДЖЕКСОНВІЛЛІ НА ФЛЬОРИДІ 13-літній хлопчина, що до пізньої ночі робив шкільну задачу, був спасителем цілої родини своїх сусідів, коли їх дім загорівся. Сидячи при задачі о год. 12:30 ночі він почув підозрілі звуки тріскотіння і, виглянувши через вікно, побачив сусідній дім в огні. Розбудивши батьків щоби покликали пожежників, сам вибіг до передніх дверей палаючої хати й почав сильно гримати, Майк Олевич відкрив двері, а тоді вивів свою дружину з горіючої хати.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Шпигуноманія СССР

Шпигунство було, є і буде. Але не було і нема ні одної іншої держави, як тільки Совєтський Союз, що зробив шпигунство чи не найважливішою частиною всієї державної системи. Коли тільки минулася Ялтинська американсько-совєтська ідилія, у 1945 році, Великобританія й Америка стали головним тереном совєтської шпигунської метушні. Прізвища американського подружжя Джуліюса і Етель Розенберґів, які зрадили Москві тайну продукції атомової зброї, і британських дипломатів Філбі та МекЛіна записалися в історії міжнародного шпигунства чорними літерами, як зрадників своїх батьківщин у користь Совєтського Союзу. Розенберґів арештували і стратили на електричних кріслах, названі британські дипломати встигли втекти до Москви. Коли взяти на увагу, що після заснування Північно-Атлантійського бльоку (НАТО) ці дві англомовні країни стали в очах Москви найбільшою загрозою, то об'єктивно і логічно можна зрозуміти наставлення совєтського шпигунського апарату проти цих держав. Дипломатичні пашпорти членів совєтської місії в Організації Об'єднаних націях та „культурний обмін" в епосі детанту облегшили Москві діяльність власних шпигунів і перекуплювання місцевих осіб, які постачали совєтській аґентурі безцінні військові, економічні й технічні відомості. Але трудно зрозуміти, навіщо витрачати величезні гроші й енерґію на ведення розвідчої праці супроти такої країни, як Швеція, яка не становить ніякої загрози для совєтської імперії і якої не можна підозрівати у плянуванні аґресії супроти евразійської імперії.

До Швеції прибув кілька днів тому з відвідинами прем'єр СССР Ніколай Рижков. Вістка про його приїзд появилася у шведській пресі одночасно з вісткою, що на прибережних водах Швеції знаходиться совєтський підводний човен — очевидно з радарним влаштуванням. Рижков, очевидно, заперечив, наче би СССР порушив територіяльні води Швеції, признавши, що таке сталося „через помилку", в жовтні 1982 року, коли совєтський підводний човен „помилково" опинився недалеко шведської морської бази. За коментарями шведської преси — темою розмов совєтського прем'єра Рижкова і шведського прем'єра Інґвара Карльсона має бути хронічний конфлікт довкола докладно нез'ясованого водного кордону між Швецією і СССР та постійне порушування совєтськими військовими кораблями шведських прибережних вод. Справа очевидячки дразнить і болить шведів, бо у дебаті довкола цього останнього шведського обвинувачення забрали слово найвищі шведські старшини. Появилися закиди проти шведського уряду, що він, задля зберігання добрих взаємин із СССР, не реаґує як слід на совєтські провокації. Мабуть під тиском громадської думки появилася урядова шведська заява, що прибережні стежні кораблі затоплять кожний чужинецький корабель, який появиться без дозволу на шведських водах.

Чого совєтські підводні човни мають вештатися на водах Швеції, а яку шпигунську місію вони виконують і навіщо вона Москві? Відповіддю може бути ствердження, що вся совєтська державна система наставлена на стеження за власними громадянами і на зберігання могутньої шпигунської сіті по всьому світі. „Гласність" дозволила вже на критикування Сталіна і на прихильні слова про Хрущова. Але так само, як не вільно критикувати Леніна і Маркса (західньоевропейські компартії вже критикують Маркса, тупого економіста, який не передбачив леґальних робітничих спілок і пророкував „неминучість" робітничої революції проти „експлуататорів — капіталістів) — так само ота пропаґандивна „гласність" нічого не змінила — і не змінить — в ділянці совєтського шпигунства. Єдина потіха, що поруч із жалюгідним русофільством та невіжістю щодо Східньої Европи є на Заході військові фахівці, які так само здобувають всі совєтські тайни.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні присилати до редакції „Свободи" разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Ф. Лукіянович

КУБИНСЬКА АФЕРА — ПОМИЛКА ДВОХ ПРЕЗИДЕНТІВ

II.

Носталгії за родиною, бажання щоби дістатись назад до Куби наштовхували біженців із категорії „десперадос" доконати десятки актів летунського піратства. Всівши на літак, розливали із пляшки бензину, наближували полум'я запальнички та командували літак до Гавани. Так, наприклад, на протязі тільки одного тижня доконано шість актів піратства. Лукаво усміхався Кастро, начебто казав, а бачите, таки на Кубі найкраще жити.

Декілька днів пізніше, пірати з Ню Йорку пірвали літак до Гавани, а в столиці Лімі, (Перу) 68 кубинців зайняли літак із вимогою полету до ЗСА. Після переговорів та короводів, їх роззброїли.

Кошти. Форт Чеффі

Скільки більйонів — не мільйонів — долярів коштували та далі коштують платників податків ЗСА, кубинські біженці — невідомо, бо адміністрація президента Картера за час свого урядування, не подала такого звітування. Наявне зіставлення із Форту Чеффі, Висконсин, говорить що від травня, до кінця вересня, отже тільки за п'ять місяців, за втримання 18,000 біженців, не враховуючи видатків транспорту, медичних тощо, видано 90 мільйонів долярів!

В кінці 1980 року до Форту Чеффі перевезено з інших трьох таборів т. зв. гард кор біженців, яких ніде не було змоги розмістити. Всіх їх було 15,000, до них представлено працівників суспільної опіки, влаштовано курси технічні та англійської мови.

Старша кубинська еміграція, яка в 1959-60 роках втекла перед Кастром, так що Кастро знав, що робив, — не лиш обдурив наївного Картера, бо тією „посилкою" завдав фінансові витрати ЗСА, але й наклав тавро злочинства на всю кубинську еміграцію.

Дві мафії

Стара, т. зв. італійська мафія спроваджувала свої наркотики, героїну, гашиш, тощо переважно із Сицилії і осягнула майже монополь. Але тут під боком, у країнах Південної Америки, в необмеженій кількості є інші середники-маріхуана, кокаїна та „крек", та й ще по дешевших цінах. І так створилась південноамериканська мафія, що звела боротьбу з „італійською" за найбільший та поплатніший ринок збуту, ЗСА.

Південноамериканська мафія не тільки витримала, але взяла верх, і так до ЗСА промощено два коридори, через Мехіко на заході, та на Фльориді, — на сході. А для розповсюдження, щоби перевезти цей „товар" до густозаселеного сходу, потрібно кур'єрів. Ось, тут вони і є, — кубинці. Власне це вони виключно розїжджають по східніх коридорах. Одних виловлюють, але на їхнє місце приходять інші і так заповнювались з'язниці кубинцями, крім умовохворих та кримінальних елементів.

Новий договір. Бунти.

Таку незавидну спадщину залишив Джиммі Картер своєму наслідникові. Президент Реґен наказав відновити переговори із Кубою і так 14-го грудня 1984 року підписано договір між обидвома державами, домовляючись, що Куба прийме назад 2,700 біженців — в заміну за відновлення еміграційної квоти на 2,500 кубинців річно.

До в'язниці в Атланті спроваджувано небажаних біженців. І так із летовища Даббінс мала відлетіти перша серія 23-ох осіб, в тому чотири вбивники, вісім грабіжників та їм подібні, закувані в кайдани. Але Кастро знайшов викрут. Від'їзд біженців стримано, а необачна управа в'язниць, тримала кубинців разом у двох в'язницях.

Дня 21-го листопада повідомлено про підписання домовлення про повернення кубинських в'язнів, а на другий день, 989 кубинців зайняли та опанували в'язницю в Овкдейлі, Луїзіяна, взявши 28 закладників. Це саме повторилось два дні пізніше в Атланті, де 1,122 в'язнів схопили 95 закладників. Годі не висловити здивування, що управа в'язниці в Атланті, знаючи що діялось в Овкдейлі, не запобігла цьому.

Посередничили в цій справі головний прокурор Едвард Міз та кубинський єпископ Огустін А. Ромен. Проминуло 11 днів заки підписано з кубинськими біженцями договір, що обхоплював вісім точок, із яких найголовніші це — мораторіюм репатріяції, непокарання ворохобників, перегляд справи кожного в'язня зокрема, та можливість переселитись їм до інших країн, де цих біженців схочуть прийняти.

Обидві в'язниці зазнали великих шкод через знищення, руйнування інвентаря та вогонь. Так, наприклад, в Атланті, вповні знищено промисловий будинок.

Шкоди ці виносять грубі десятки мільйонів долярів, а ...завдячуємо ми їх двом колишнім президентам, із яких, один не досолив, а другий, пересолив. А це Джан Кеннеді та Джиммі Картер.

Мирон Куропась

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧИН НАПЕРЕДОДНІ ТИСЯЧОЛІТТЯ

„Ідучи слідами духа Христового, простягаємо нашу руку прощення, примирення і любови до російського народу і московського патріярхату. Повторяємо, як у нашому примиренні з польським народом, слова Христові: „простіть, як і ми прощаємо" (Мт. 6.12).

Коли я спершу довідався про те, що Кардинал Мирослав Іван Любачівський, Патріярх Української Католицької Церкви, сказав це у своєму заклику стосовно примирення із російським народом і Російською Православною Церквою, моїм першим відрухом був гнів.

Простити росіянам за всі їхні злочини супроти українського народу? Здається, що то Елі Візель, говорячи про голокост, сказав: „Тільки мертві можуть простити".

Але зчасом, розваживши жест Кардинала, я усвідомив собі, що погляди Візеля не можемо примінити до себе. Візель реаґував, як жид, а ми ж, українці — християни.

Кожен, хто знає науку Старого Завіту, дуже добре знає, що там, за винятком ідеї про покаяння перед Богом, говориться дуже мало про всепрощення. І навіть у тому випадку особливий натиск кладеться на покаяння, як середник для Божого прощення.

Коли ж згадується про прощення серед людей, то Старий Звіт говорить про обов'язкове відшкодування — задоситьучинення. Згідно із Енциклопедією Жидівської Релігії (Holt, Rinehart and Winston, 1966), „людське прощення включає додаткову потребу направити всяке зло і замирення із покривдженою особою". „Око за око і зуб за зуб", подумане в першу чергу, як порадник для більш суворої відплати — це частина жидівської традиції.

Згідно з Енциклопедією Релігії й Етики (Charles Scribner's Sons, 1955), у жидівських книгах находимо часті заклики до чемности щодо інших людей, одначе дуже мало, а той зовсім не видно там думки про відношення до того, хто, провинившись, просить прощення... У Второзаконні бачимо напімнення проти співчуття для винуватого: „твоє око хай не жалує його".

У відношенні до неізраїльтян, жидівські книги виявляють ще менше співчуття. „Старинний семітський звичай дозволяє на цілковите винищення ворога, а виконати цю своєрідну „побожність" вважає за релігійну повинність. Ненависть до ворога вважається за обов'язок, получений з надією, що прийде час, коли то із двосічним мечем в руках жиди зможуть виконати пімсту на неприналежних до їхньої віри, караючи ці народи, зв'язуючи їхніх царів ланцюгами, а визначних людей залізними оковами".

Зате у протилежності до навчань Старого Завіту, Ісус Христос висунув співчуття, любов і прощення, як основні принципи свого Євангелія.

„Ви чули, що було сказано: Око за око, зуб за зуб. А я кажу вам: Хто вдарить тебе у праву щоку, оберни до нього й другу". (Мит.5. 38-39)

„Ви чули, що було сказано: Люби ближнього свого й ненавидь ворога свого. А я кажу вам: Любіть ворогів ваших і моліться за тих, що гонять вас; таким чином станете синами Отця вашого, що на небі... Бо коли ви любите тих, що вас люблять, то яка вам за це нагорода? Хіба й не те саме митарі роблять? І коли ви вітаєте лише братів ваших, що надзвичайного чините? Хіба не те саме й погани роблять?" (Мат. 5. 43-47)

Різниці між жидами і християнами стосовно прощення зрозумів я щойно тоді, коли прочитав книжку Симона Візенталя „The Sun flower" — „Соняшник", в якій він підкреслює цю колосальну дилему примінити свою віру у практику, з чим приходиться боротись і християнам, і жидам.

У цій своїй книжці Візенталь згадує про те, що був при смертному ложі одного молодого есесівця, який, сповідаючись із жахливих злочинів проти жидів, просив у нього прощення. Візенталь відмовився простити і вийшов з кімнати, відчуваючи щойно пізніше викиди совісти. Щоб найти якусь полегшу, він попросив 32-ох визначних християн і жидів висловити їхні погляди на його поведінку і їхні думки опублікував у згаданій книзі, „Соняшник".

Хоч більшість жидів вважала, що Візенталь правильно поступив, то деякі не погоджувались із тим. Мілтон Р. Конвіц завважив, що Візенталь міг виявити більше співчуття, кажучи, що: „Коли я надіюсь від „Того, що Співчуває" (Господа) співчуття для себе, то мушу теж виявити співчуття іншим".

Серед християнських коментаторів також не було однозгідности.

Мартин М. Марті висловився про те зовсім неясно, а о. Едвард Г. Фланнери твердив, що відмова Візенталя простити може стати черговим „тріюмфом процесу брутальности і обезцінення людини". Найкращу відповідь дав Жак Марітен, вважаючи, що Візенталь міг був сказати ось так: „Це, що ти вчинив, по-людськи говорячи, непростиме.

(Закінчення на стор. 3)

Е. Т.

Англомовний історичний атлас України

Ілюстрований англомовний історичний атлас України під редакцією проф. д-ра Дражньовського при співучасті визначних українських істориків приготовляється до видання в Тисячоліття Хрищення України. Видання спонзорує Світова Координаційна Виховно-Освітня Рада при Світовому Конґресі Вільних Українців (СКВУ).

Англомовний історичний атлас України — це конечний документ для справи України — це незаступима пропаґанда буття історії народу. Ми повинні видати в Америці англомовний історичний атлас з докладними даними подій княжої доби, козацької держави і з новіших часів мапами української державности, який є так необхідним для ширення правди про наш український нарід і його історію в самостійницькім змісті про наше славне минуле. Мусимо доказати перед світом, що Київська-Русь — це Україна, українська держава з-перед тисяча літ була великою імперією з високою тоді культурою, а північно-східні слов'янські племена, з яких пізніше повстав московський народ, перехрещений опісля щойно в ХУІІІ сторіччі московським царем Петром І-им на російський був приблизно триста літ під пануванням Київської Руси-України.

Щойно після татарської навали в XIII сторіччі (1300 р.) постає московське князівство, яке згодом дає початок пізнішій московскій державі.

Олеґ, Святослав Завойовник, Володимир Великий, Ярослав Мудрий, Володимир Мономах, Роман Галицький, король Данило — це найсвітліші постаті в історії України і Европи. Тисяча літ тому українські князі-імператори були тоді споріднені з французькими королями, королями Англії, Норвеґії. Тоді Московщини-Росії як держави на світі ще не було, а Русь-Україна сягала від Карпат по тихий Дон. Нині Москва присвоює собі українську історію — княжу Київську Русь-Україну і її тисячоліття хрищення, де дійсно москалі прийняли християнство щойно в XII сторіччі.

Тому мусимо протидіяти добрим виданням англомовного історичного атласу України, щоби видання це розповсюднити по цілім світі, по всіх державах, університетах, бібліотеках, щоб усі знали правду про історію сходу Европи, про наш нарід — Русь-Україну, нашу державу. Москва вкрала і присвоїла собі нашу назву „Русь", наших князів-володарів, королів і нині, називаючи себе „Russia" фальшує нашу історію, а брехнею годує світ у всіх публікаціях, книжках, в атласах вкраденою історією українського народу.

Правду про Україну, про український нарід, його історію, славну минувшину, культуру нині неможливо показати на рідних землях нашим братам під брутальним поневоленням азійською дикою Москвою. Лиш тут на Заході у вільному світі серед культурних народів маємо велику змогу говорити вільно про нашу історію, славну минувшину поколінь, про наш поневолений нарід що віками стояв на сторожі на землях, якими переходили на захід Европи різні народи степами України і дикі орди руйнували наш край, вбивали людей...

Та прийде час! — І повіє вогонь з Холодного яру!... — Повстане народ і залунають слова Великого Пророка: „Борітеся — поборете"!

* * *

За ініціятивою Комітету видання англомовного історичного атласу України появиться історичний атлас України з 35-ма кольоровими мапами і поясненнями до кожної мапи зокрема. Через брак фондів, атлас не міг появитися скорше, тому Комітет видання атласу звертається з закликом до всіх українців доброї волі допомогти у так конечному і необхідному виданні. Допомога може бути у формі датків, або зворотної позички, за що Комітет заздалегідь складає щиру подяку шановним жертводавцям і меценатам. Датки можна висилати на конто Видавничого Комітету: Atlas of Ukrainian History", Account No. 33844-0, 1-st Security Federal Savings Bank, 936 N. Western Ave. Chicago, Ill. 60622.

Усі імена і прізвища жертводавців будуть поміщені на окремій сторінці в атласі.

Видавничий Комітет

Микола Руденко

Візьми свій хрест. На ньому я розп'ятий —
Твого народу славне майбуття.
А той, хто зрікся нас — Навік проклятий
Порине в морок, в хаос в небуття.
Візьми свій хрест. Нехай ляга на плечі
Важким ярмом, а ти його неси.
У ньому зойк голодної малечі,
Жіночі передсмертні голоси.
У ньому — віра, віщий поклик Слова,
Твоя корогва, Боже знамено.
У ньому щира українська мова,
Де кожна кома — то святе зерно.

(уривок із поеми „Хрест")

Микола М. Палій

У ЗАРИЦЬКИХ

II.

Нашим співжителем, як ми відразу запримітили, був молодий і делікатного вигляду „панич", Володимир (Дзюньо) Мандичевський, син священика, мабуть із недалеких околиць. Він був „екстерністом" і приготовлявся до іспитів середніх кляс гімназії. Ми застали його прикованим до стола, над книжками, з яких він виписував (певно) свої задачі, чи вправи. Вбраний дбайливо, майже „накрохмалено", у краватці і манжетах, він виглядав радше на манекена з воску, що сидів на своєму троні, як вмурований. На наш прихід він навіть не ворухнувся: він тільки частинно звів свої півсонні повіки, які чимскорше знову впали вділ, як олив'яні клапті занавіс. Як ми пізніше запримітили, він мало коли знаходив час на розвагу, хіба що його до цього заставляли домашні, або його вчитель Арсенич. Той Арсенич, як виказалося пізніше, був студентом українського тайного університету, але ні він, ні домашні про це не згадували. Заки ми зуміли приміститися в нашому кутку, у пані С. Зарицької з'явилося ще двох гімназистів із Токів, збаразького повіту: Кирило Безкоровайний і Евген Жунь, які, мабуть, по році, виїхали до ЗСА.

У другій частині дому мешкали молоді Зарицькі: Мирон, професор математики гімназії, його дружина, Володимира, і їхня дочка, Катруся. Одну із середніх кімнат, від заїзду, займав суддя Кипріян (Ципцьо) Білинський, який тоді „віктувався" у бабці Катрусі (пані С. Зарицької). Це була старша і поважна віком людина, яка своєю поставою і високим судовим становищем нагадувала щасливого провінціонального „опікуна" загосподареного кляну. Він був вибагливим в уборі, їжі і поведінці, ходив вечерами до „Бесіди", до театру, на концерти, але в загальнокультурній праці участи не брав.

Якийсь час у Мирона Зарицького мешкали учні вищих кляс гімназії (брати Крохмалюки, й інші), але ми з ними зв'язку не мали. Вони мали свій осібний вхід від подвір'я. І в цій половині дому життя плило мирно і гарно, про що не раз висловлювалися домашні. У свята і празники весь дім сходився у „бабці" (С. Зарицької) і гостюванню тоді не було кінця. За час нашого перебування в Зарицьких я не бачив сім'ї, щоб була так тісно пов'язана, як наші опікуни. Мирон з дружиною просто жили у матері: тут плянувалися страви і випікалися різні присмаки, а нашими постійними гістьми були „Ципцьо" і Катруся. Обіди, звичайно, затягалися до другої-третьої години, а вечері до 10-ої. У вільніші дні вся хата перетворювалася у святковий настрій: тут грали в карти, співали і гостилися досхочу. Очевидно, при таких нагодах ми теж користали, бо замість вчитися, ми збували час на сміхах і жартах.

Професор Мирон Зарицький був людиною середнього росту, замітної постави і повільної ходи. Його дещо смагляве обличчя, насуплені брови, чорна борідка і майже голена голова надавали йому холодної суворости, а то й непривітности, хоч, на ділі, він таким не був. Його мова була коротка, тверда, повільна, і, до певної міри, авторитарна (для того хто його не знав). Коли, в клясі, він турбувався за успіх своїх учнів (не кажу, що йому „уривалася терпеливість", бо такого я в нього не бачив), то він ніколи не карав учня фізично. Правда, він деколи потягав учнів за вуха, але це більше „по-батьківськи", ніж карально, злобно. Він, бувало, міг потягнути ще й за волосся, але завжди з якимось „додатком", наприклад, „Я не розумію, як на капустяній голові може щось таке рости". (Інші вчителі, пригадую, били в потилицю, мовляв, наганяли розуму до голови.) Та, не зважаючи на ці чи ті риси характеру, професор Мирон Зарицький був добрим викладачем, солідним вчителем і непримиримим ворогом лінивства і викрутів. Дома він був доброю людиною, вирозумілим батьком і щирим приятелем свого оточення. Він, бувало, часто заходив до нас, до кімнати, зупинявся біля стола, розпитував про наші буденні справи. Ми любили такі гостини, бо вони уможливлювали нам його пізнати зблизька і „перекинутися" з ним кількома словами. Про нього говорили, що він „мудрий чоловік", що він знав не тільки своє діло, але й визнавався „на всьому", володів клясичними і сучасними мовами, а в цьому й івритом (а ідиш зосібна). Очевидно, ми не тільки ним гордилися, але й тішилися тим, що ми „його знаємо", і що в нього мешкаємо.

Життя в Зарицьких плило спокійно, незамітно. В хаті небувалих історій при всіх не переповідалося і не обговорювалося, хоч тем до цього не бракувало. Зате говорилося багато про кіно, театр, концерти, навіть спорт. Українських чи польських газет ми не бачили. Або „домашні" політикою не цікавилися, або не було коли над нею застановлятися. Справа була така, що хто хотів читати газети, то він міг їх купити, або десь піти і їх „переглянути". Були теж ще інші „способи". Пам'ятаю, що звичкою наших людей було заходити до головного кіоску (де продавалися позамісцеві газети) на вулиці Міцкевича і там перечитувати афішки, які реклямували наголовки важливіших статтей, чи новинок, або й „переглянути" саму газету (по знайомству) і покласти її назад на стіс. Це ще не значить, що наша інтеліґенція українських газет тоді не читала. Майже вся наша „сметанка" належала тоді до „Бесіди", де, при відпочинку, переглядала або перечитувала нашу галицьку пресу. Туди заходили теж і Зарицькі, але тільки при нагоді. Бо їхнє життя оберталося радше довкола родинних і приватних справ.

До Зарицьких заходили час від часу їхні знайомі, гімназійні вчителі з дружинами: Дм. Цибушник, Юл. Юхнович, Ол. Филипович, Ів. Боднар, Тома Водяний, Ю. Керничний, Лев Цегельський, Павло Дяків, Юл. Мінко, Ів. Галущинський, Мих. Губчак й інші. За картами і приятельськими розмовами, сміхами і жартами, кавою і перекусками сходив їм час незвичайно гладко, дружньо і приємно. А коли всі розходилися, тоді в кухні починалася передова музика тарілок, яка затягалася поза північ. Одній, мабуть, не спалося з добром — це нашій працьовитій Катерині. Але ми, школярі, любили такі гостини, бо нам, як Лазареві з Тормесу, перепадали теж не одні ласощі і присмаки, не згадуючи вже про вільний час від науки. Один член родини не гостював там часто: Родіон, брат Мирона. Як ми замешкали в Зарицьких, він вже студіював (мабуть) інженерію на польській політехніці у Львові. Про це в хаті згадувано мало.

Через рік у нас замешкав ще один гість: Ґеник Юрчин-

(Закінчення на стор. 3)

Не забувають...

(Закінчення зі стор. 1)

виїмки із поеми Юрія Клена „Прокляті роки", а відтак „Баляду про побратима" Леоніда Мосендза. Проф. Д. Каранович відіграла „Баркаролю" М. Лисенка, а молодий музик Олесь Кузишин відспівав при супроводі своєї гри на фортепіяні пісню „Поле ти чорне", до якої слова та музику уложив один із відомих політв'язнів Микола Горбаль.

До цієї творчості, що постає у обставинах тюрми і таборів праці нав'язала Н. Світлична у своєму слові, яке було спрямоване майже в цілості на опрокинення аргументів прокурора І. Рахманіна, що їх він подав у своєму листі до американських читачів „Ню Йорк Таймсу". Тому вона горовила про тих в'язнів в першу чергу, про яких він згадує у своєму листі і з питоменним у її доповідях відчуттям та зворушенням відповідала на кожне із виправдань І. Рахманіна, закликаючи присутніх на вечорі писати в тому дусі до „Ню Йорк Таймсу" та дати відсіч совєтському чиновникові, який хоче закрити перед західнім світом злочини совєтського уряду над українськими політичними в'язнями. Н. Світлична доказала фактами, що правда скорше чи пізніше таки виходить наверх, як ось незаперечним фактом є, що Василь Стус помер на „одиночці", коли І. Рахманін пише у листі, що таких в таборі немає. Як відомо також усі ув'язнені в таборі 36-І є хворі із-за браку вітамінів та харчів, бо хоча, як подає І. Рахманін, вони мають діставати 2,000 калорій денно, ця їжа заки дійде до в'язнів розкрадена і зовсім невистачаюча. Умовини, які панують у таборах описані в „Українському віснику" і тому Н. Світлична просила публіку, щоб скоро та гостро на підставі саме почутого і матеріялів із „Українського вісника" відповідали совєтському прокуророві листами до американських щоденників.

Закінчуючи свої повні переконання слова Н. Світлична продеклямувала поезію В. Стуса, повну печалі під назвою „За читанням Ясунарі Кавабати", кінцеві слова якої немов звернені до тих, що далі ще у концентраційних таборах ставлять опір усім моральним і фізичним знущанням: „...рос просторся, душе моя, на чотири татамі і не кулься од нагая і не крийся руками..."

Картерет, Н. Дж.

Громада в Картереті

готується урочисто відсвяткувати цього року

ДЕНЬ ДЕРЖАВНОСТИ

яке буде пов'язане

з 1000-літтям Хрищення України

Початок святкувань 21-го січня 1988 р.:

о год. 7-ій веч. посадник підпише проклямацію.

22-го січня 1988 р. ранком — вивішення прапорів.

У неділю, 24-го січня 1988 р. в ранніх годинах в обидвох церквах відправлятимуться Богослуження; о год. 4-ій по пол. в Українському Громадському Домі відбудеться СВЯТОЧНА АКАДЕМІЯ.

Святочну доповідь виголосить **Василь Матлаґа**

ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ БУВШИХ ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ

щиро дякує нижче названим особам та організаціям за грошові пожертви на перевезення та збереження архіву і видання пропам'ятного альбому з нагоди 75-ліття вимаршу Леґіону УСС-ів до бою.

СПИСОК ч. 2

1,000.00 дол. — Михайло Пирський;
500 дол. — Параскевія Витвицька, Фед. Кред. „Самопоміч" — Нюарк, Н. Дж.;
300 дол. — Щадниця „Тризуб" — Нюарк, Н. Дж.;
250 дол. — Об'єднання „Самопоміч" — Нюарк, Н. Дж., Фед. Кред. „Самопоміч" — Ню Йорк, Н. Й.;
200 дол. — Н. Н.;
110 дол. — проф. д-р Роман і Світляна Андрушків;
120 дол. — Галина Островерха;
100 дол. — С. Боднарук, Об'єднання „Самопоміч" - Пассейк, Н. Дж., Фед. Кред. „Самопоміч" — Джерзі Сиӏі, Н. Дж., ОбВУА — Відділ в Нюарку, Н. Дж., Дарія Витанович, Тарас Лукаш, Евген Луцький, Союз Укр. Католиків „Провидіння", Н. Н., Дарія Кузик у світлу пам'ять татка Теодозія Кассіяна, учасника Визвольної Боротьби в рядах УГА;
80 дол. — д-р Василь і Марія Палідвор;
75 дол. — Пластова Станиця — Пассейк, Н Дж., полк. Петро і Наталія Войновський;
70 дол. — проф. Андрій Дзедзик;
60 дол. — Марія Вижницька;
50 дол. — д-р Іван і Наталія Макаревич, д-р Богдан і Богданна Худьо, Василь і Пелагія Кучкуда, Укр. Кред. Спілка — Міннеаполіс, Мінн.;
49.03 дол. — Комітет Співпраці Комбатантських Організацій, 1-ша Див. УНА, ОбВУА, Об'єднання кол. Вояків УПА, Т-во був. УПА — Нюарк, Н. Дж. (Рік Українського Воїна);
45 дол. — Володимир Боярський;
35 дол. — д-р Мирослав Прокоп;
30 дол. — Лідія Стебельська, Степан Грабельський;
25 дол. - О. Склепкович, Н. Дзядів, Ірина Руснак, д-р Роман Барановський, д-р Борис і Уляна Глинський, О. Карапінка, Андрій і Катерина Бук, в пам'ять брата студ. теол., який попав в польський полон під Львовом і згинув в Берестю Литовськім на червінку;
20 дол. — Микола Ґорон, Іван Ґнес, С. Мирошниченко, Станислав Берегулька, Н. Н., Максим Курич;
15 дол. — Михайло Цвях;
10 дол. — д-р Михайло Лоза, Ярослав і Романа Овад, Е. Плескачевська, Олекса Шумило, Л. Лопатинська, Володимир Левицький, мґр Іван Базарко, Панкевич, Віра М. Грабер, Осипа Яворська;
5 дол. — Богдан Рибчук;
1 дол. — Ольга Соневицька.

Збіркова акція продовжується, слідують додаткові листи. Всі чеки просимо виписувати на Archives Acc. No. 4175. Пожертви просимо висилати до Кредитівки в Нюарку, Н. Дж. на адресу:

SELF RELIANCE (NEWARK) FEDERAL CREDIT UNION
734 Sanford Ave., Newark, N.J. 07016

За Головну Управу ОбВУА:

Осип Труш, *голова*

Кость Гречак, *скарбник* **Олександер Білевич**, *секретар*

У Зарицьких...

(Закінчення зі стор. 2)

Катруся Зарицька, (весна 1924 року)

ський, що був тоді семаком, чи восьмаком. Це був самозакоханий юнак типу провінційного Дон Жуана, який любив чванитися своїми (більше в його буйній фантазії) неймовірними любовними подвигами. Та не зважаючи на це, ми всі жили дружньо, хоч ніхто так з домом Зарицьких не зв'язувався, як Павло і я. Ми обидва, будучи майже однолітками з Катрусею, почувалися як у себе дома. Катруся майже все перебувала у бабці, і, у вільних хвилинах від науки, ми часто збували час на дозвіллі: грали в карти, доміно. „Подорож Ґулівера", рисували, малювали, співали, ставили (раз) п'єсу в нашій кімнаті для „публіки" (домашніх). Інколи збували час на сміхах і жартах зимою у хаті, а весною й осінню в одній із (двох) альтанок. Катруся була надзвичайно інтеліґентна і цікава дівчина: завжди метка, чутлива, весела, усміхнена, щебетлива, товариська. Вона не знала лінивства, недбальства, байдужности. У своєму запалі до праці вона знаходила багато насолоди. Щобільше вона була надзвичайно чутлива на невдачі і недолю інших. Вона мала людяне серце і ніколи не відхилялася від тих, хто шукав дружнього співчуття. Вона, видно, переймала ці шляхетні прикмети від своєї чутливої і добросердої матері, що так запопадливо дбала про свою сім'ю. Так наша безжурна юність, що зимою часто гартувалася на совґанці „Сокола Батька", а літом дома, „за палісадою", потривала до кінця червня 1925 року, тобто до моєї і Павлової другої кляси гімназії. (Осінню того року ми обидва перенеслися до бурси ім. Качали.) Одначе наші зв'язки зі Зарицькими не переривалися аж до нашого виїзду з Тернополя, десь під 30-ті роки.

Християнський...

(Закінчення зі стор. 2)

Але в імені твого Бога, так, я тобі прощаю".

Як український християнин, даю велике признання Кардиналові Любачівському за його відважне намагання розпочати Тисячоліття із духовою ласкою, що переступає межі національних поділів. Як нація, що прийняла християнство тисяча років тому, як народ, що ісповідує віру у безмежну любов і співчуття Христа, і як кожна людина, яка щоденно молиться „прости нам довги наші, як і ми прощаємо довжникам нашим", ми мусимо намагатись бути видимими знаками Христового благовістя, не зважаючи на те, чи інші нас розуміють та чи належно оцінюють нас.

Прощення, одначе, не означає забуття. Теодор Адорно, як і Олександер Солженіцин — обидва вони пригадують нам, що забути говорити про події національних терпінь, означало б позбавити усіх потерпілих, ціни їхньої жертви. Нам треба далі говорити про насильний голодомор і то не тому, що ненавидимо москалів, але тому, щоб запевнити і себе, і цілий світ, що таке народовбивство вже більше не сміє повторитися.

У своєму заклику до християнської єдности, Кардинал Любачівський стверджує: „Ми всі брати в Христі, шануємо один одного, навчімся жити разом, свідомі, що нас єднає ця сама віра нашого Спасителя. Марія, Мати Божа, є такою сильною зв'яззю в нашій релігійній традиції, що допоможе нам побороти всі трудноші на дорозі єдности, для спасення наших народів".

ДО ВАШІНҐТОНУ З однотижневою офіційною візитою приїхав новий японський прем'єр-міністер Нобору Такешіта, якого на летовищі Ендрус біля Вашінґтону привітав формально державний секретар ЗСА Джордж Шулц з дружиною і кількома високими урядовцями Державного департаменту. Офіційне привітання прем'єра Японії і зустрічі з президентом Роналдом Реґеном й іншими членами його кабінету відбудуться пізніше. Японського гостя супроводжають у першій подорожі до З'єднаних Стейтів Америки численні його політичні й економічні дорадники.

Ділимося сумною вісткою, що дня 7-го грудня 1987 року відійшла у Вічність

бл. п.

Ольга Ґулай-Паппас

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 11-го грудня 1987 р. в каплиці похоронного заведення Музики та в соборі св. Володимира й Ольги в Чікаґо, Ілл.

Тіло Покійної похоронено на цвинтарі св. Миколая.

Залишила в смутку:
внука — ТАРАСА
кузина — МИРОНА ЛИСА з дружиною

Появилося...

(Закінчення зі стор. 1)

ситет зі званням кандидата філологічних наук. Співробітничав він у журналі „Сучасність", „Орлик", „Нові Дні", „Самостійна Україна" та в різних газетах. Надрукував кількадесят статтей, досліджуючи творчість Миколи Хвильового, публіцистику Сергія Єфремова, історію ВАПЛІТЕ тощо.

Ціна цієї книжки у ЗСА і Канаді — 30 долярів; замовляти можна, звернувшись на адресу: Olzhych Research Foundation, Inc. P.O.Box 638, Guilderland, N. Y. 12084

Ділимося дуже болючою вісткою з Родиною, Друзями, Приятелями і цілою Громадою, що дня 13-го січня 1988 року в трагічній автовій катастрофі згинув наш Найдорожчий Муж, Батько, Дідусь і Брат

бл. п. інж. мґр

МИКОЛА СЕМАНИШИН

народжений 4-го березня 1923 року в Брошневі, Долина, Україна

ПАНАХИДА — в неділю, 17-го січня 1988 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Lytwyn & Lytwyn, 16007 Stuyvesant Ave., Union, N. J. (201-964-4222).

ПОХОРОН — в понеділок, 18-го січня 1988 р. о год. 8:30 рано з похоронного заведення Lytwyn & Lytwyn **до церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, а відтак на цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.**

В безмежному горю:

Дружина — МАРІЯ
Доньки — КВІТКА і ЛІДА
Син — ЗЕНОН з дружиною ДАРІЄЮ і донечкою ХРИСТИНКОЮ
Сестра — МИРОСЛАВА ЦИМБАЛІСТА з родиною в Україні
Свати — ОЛЬГА і ПЕТРО СЕМЕНЮК
Родини — КУЛЬЧИЦЬКИХ, БОГАТЮКІВ та ближча і дальша Родина в ЗСА й Україні.

Замість квітів просимо складати в пам'ять Покійного датки на національні цілі.

ЗАУПОКІЙНІ БОЖЕСТВЕННІ ЛІТУРГІЇ І ПАНАХИДИ

ЗА СПОКІЙ ДУШ СВ. П. СПОЧИЛИХ ТВОРЦІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ, МЕЦЕНАТІВ, ФУНДАТОРІВ, ДОБРОДІЇВ І ЧЛЕНІВ ФУНДАЦІЇ УВУ, І ЖЕРТВОДАВЦІВ НА ФОНД УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ НАУКИ — ВІДБУДУТЬСЯ В БІЛЬШИХ МІСТАХ НАШОГО ПОСЕЛЕННЯ В ОСТАННЮ НЕДІЛЮ В СІЧНІ, 1988 РОКУ

СВ. П. РЕКТОРИ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

1-ий ряд зліва: Ол. Колесса, Ст. Дністрянський, Ів. Горбачевський, Т. Щербина, Дм. Антонович, А. Яковлів, С. Шелухин, Ол. Мицюк.
2-ий ряд зліва: Ів. Борковський, о. монс. А. Волошин, В. Щербаківський, Ів. Мірчук, Ю. Панейко, М. Василів, Ол. Кульчицький, В. Орелецький.

ФУНДАТОРИ ПОСТІЙНИХ СТИПЕНДІЙНИХ ФОНДІВ ПРИ ФУНДАЦІЇ УВУ

(Також особи в св. пам'ять яких родиною чи друзями створено Стипендійні Фонди, замість квітів на могилу)

1-ий р. — Теодор Витвицький, о. Ярослав Тростянецький, інж. Богдан і Евгенія Онуферки.
2-ий р. — Анастазія Пирська, інж. Іван Кравчук, Анна Олійник, д-р. Степан Гик.
3-ій р. — Марія з Левицьких Малащук, Катерина Коленяк, д-р. Михайло Сосновський, д-р. Петро Богданський.
4-ий р. — Володимира Ценко, Филимон Савечка, д-р. Володимир Савчак, проф. д-р. Константин Савчук.
5-ий р. — інж. Ярослав Когутяк, Нестор Когутяк, інж. Володимир Бакалець, Роман Бакалець.

СВ. П. МЕЦЕНАТИ, ДОБРОДІЇ І ЧЛЕНИ ФУНДАЦІЇ УВУ

(Також особи в св. пам'ять яких зложено родиною чи друзями більші пожертви на Фундацію УВУ замість квітів на могилу)

Василь Авраменко
Григорій Андроняк,
Ілля Андрусяк,
проф. Осип Андрушків,
Юрій Артимишин,
проф. Павло Бабяк,
мґр. Степан Бобиляк,
д-р. Константин Варварів,
о. д-р. Атаназій Великий,
д-р. Василь Вергун,
Іван Витвицький,
Осип Возьний,
о. д-р. Богдан Волошин,
Іван Галавай,
Дарія Галібей,
Кирило Годованець,
д-р. Лев Голінатий,
учт. Михайло Губіцький,
Анна і Василь Ґерич,
Константин Горбачевський,
Іван і Станислава Гребеняк,
Роман Гребеняк,
Галя Дармограй,
учт. Дмитро Дахнівський,
Іванна Дацків,
Архиє. Михайло Дебрин,
д-р. Михайло Дудра,
д-р. Володимир Душник,
д-р. Сергій Єрмоленко,
Анна Заяць,
д-р. Володимир Іванчуса,
Петро Ікалович,
проф. Андрій Кармазин,
Анастазія Кисілевська,
Михайло Когут,
Іван Колодій,
д-р. Петро Конюх,
Іван Комендант,
д-р. Роман Кос,
ред. Генадій Которович,
Михайло Крижанівський,
д-р. Сергій Кротюк,
мґр. Галина Круль,
проф. Володимир Кубійович,
мґр. Дмитро Кузик,
проф. Олександер Кульчицький
проф. Борис Левицький,
Теодора Левицька,
Теодор Лешко,
підпол. Юрій Лопатинський,
мґр. Евген Лозинський,
Осип Марусяк,
сот. Михайло Мельник,
мґр. Богдан Михайлович,
Яків Нимилович,
д-р. Петро Оришкевич,
мґр. Олександер Пашко,
Ярослав Плескун,
д-р. Юрій Політило,
Іван Поритко,
Анеля Потоцька,
проф. Роман Придаткевич,
Богдан Пришляк,
Стефанія Рокіцький,
Андрій Прядка,
Марія Рибчук,
проф. Іван Рудакевич,
д-р Богдан Салабан,
Григорій Салюк,
Анна Семчин,
о. Любомир Сивенький,
д-р. Олександер Сидоряк,
Стефанія Сікора,
Петро Склар,
дир. Богдан Стефанович,
Татіяна Стельмах,
проф. Василь і Марія Стецюк,
Софія Суспа,
Марія Теляшевська,
Катерина Токарчук,
Петро Турчин,
Стефан Фафендик,
Петро Федус,
д-р. Рудольф Фішер,
ген. Петро і Ольга Шандруки,
Іван і Марія Штайнер,
Лідія Шуль-Богдан.

ВІДІЙШЛИ У ВІЧНІСТЬ В 1987 Р.:

інж. Михайло Пежанський,
Марія Ржепецька,
Марія Рибчук,
д-р Іларіон Домбчевський,
Зенон Шведак,
Ярослав Щербанюк,
мґр. Марія Гик,
Марія Барагура,
інж. Осип Бурачок,
д-р. Еміль Дерій,
Степан Зубаль,
мґр. Надія Кух,
Володимир Левицький,
Юрій Петраш.

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ І ПАНАХИДИ БУДУТЬ ВІДПРАВЛЕНІ У СЛІДУЮЧИХ МІСТАХ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ

(остання неділя в січні, що цього року припадає на 31-го січня 1988 р.)

СТЕМФОРД
Катедра Св. Володимира Великого
Преос. Владика Василь Лостен

ЕДМОНТОН
Катедра Св. Йосафата, Преосв. Владика Дмитро Грещук
Церква Св. Архистратига Михаїла, о. прот. д-р. Іван Стус

НЮ ЙОРК
Катедра Св. Володимира, Преосв. Владика Антоній і о. митрат Володимир Базилевський
Церква Св. Юра, о. ген. вікарій Патрикій Пащак
Церква Всіх Святих в Ню Йорку, о. прот. Іван Ткачук
Церква Прес. Богородиці в Озон Парку, о. Петро Огірко

БАВНД БРУК
Церква-Пам'ятник Св. Апостола Андрія Первозванного, о. прот. Артемій Селепина

ВІННІПЕҐ
Катедра Свв. Володимира и Ольги, о. Роман Кисілевський
Каплиця Колеґії Св. Андрія, Унів. Манітоби, о. прот. Олег Кравченко, Ректор

ТОРОНТО
Церква Св. Миколая, о. д-р. Петро Біланюк
Церква Св. Андрія, о. митр. Микола Крицюк

ВАШІНҐТОН
Український Католицький Крайовий Собор Пресв. Родини, о. Денищук Йосиф
Церква Св. Андрія, о. прот. Григорій Подгурець

ОТТАВА:
Церква Української Католицької Семінарії;
о. Ректор Йосиф Андріішин

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ:
Церква Св. Архистратига Михаїла; о. митрат Зенон Злочовський
Церква Св. Покрови; о. митрат Михайло Борисенко

ЧИКАҐО:
Катедральна Церква Св. Князя Володимира, о. настоятель Степан Женчух
Собор Свв. Володимира й Ольги; о. митрат Маріян Бутринський

КЛІВЛЕНД-ПАРМА:
Катедра Св. Володимира; о. митрат Степан Ганкевич
Церква Св. Покрови; о. д-р. Іван Тилявський

ЛОС АНДЖЕЛЕС:
Церква Рождества Пречистої Діви Марії; о. прелат Петро Лесків
Церква Св. Володимира; о. прот. Іван Наконечний

РИМ:
Манастирська Церква ОО. Василіян у Римі, о. д-р. протоархимандрит Ісидор Патрило, ЧСВВ
Манастирська Церква ОО. Студитів, о. архимандрит д-р. Любомир Гузар

МЮНХЕН:
Церква Свв. Андрія і Покрови; о. парох Мирон Мочко
Церква Св. Миколая, Мюнхен; о. архипресвітер Паладій Дубицький

ВСІХ ВП. ЧЛЕНІВ ПРОФЕСОРСЬКОГО СКЛАДУ, СТУДЕНТІВ І АЛЮМНІВ УВУ, МЕЦЕНАТІВ І ЧЛЕНІВ ФУНДАЦІЇ УВУ І УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО — ПРОСИМО В ЧАСІ ВІДПРАВ (в неділю, 31-го січня), ДЕ Б ВИ НЕ БУЛИ ПОЄДНАТИСЯ З НАМИ В ПОХОДІ МОЛИТОВ ДО ВСЕВИШНЬОГО ЗА ТИХ, ЩО ЗНАННЯ СВОЄ І ПРАЦЮ СВОЮ ВІДДАЛИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ, ВДЯЧНІСТЬ І ПОШАНА СПОЧИЛИМ ЧЛЕНАМ ВЕЛИКОЇ РОДИНИ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Ukrainian Free University Foundation, Inc., 203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ОКРУГИ ДІТРОЙТУ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

у неділю, 31-го січня 1988 р., о год. 3-ій по пол. в домівці Округи Союзу Українок Америки у Воррен при 27040 Раєн Роад

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішаючим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

20, 75, 82, 94, 110, 146, 165, 167, 174, 175, 183, 235, 292, 302, 303, 309, 341, 463, 504 і 506.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

ПРОГРАМА НАРАД:

1 Відкриття і схвалення порядку нарад;
2 Ствердження правосильности зборів;
3 Вибір Президії;
4 Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів;
5 Звіти Уступаючої Управи і Контрольної Комісії;
6 Слово ВОЛОДИМИРА СОХАНА, гол. секретаря УНС
7 Дискусія над звітами;
8 Уділення абсолюторії уступаючій Управі;
9 Вибір нової Управи;
10 Плян праці на біжучий рік;
11 Внески і запити;
12 Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь:

Володимир Сохан, головний секретар УНС
Роман Татарський, Головний Радний УНС
Михайло Бабій, Почесний член Округи

За Управу Округи:

Роман Татарський, голова — *Роман Лазарчук*, секретар
Василь Папіж, прес.-референт — *Ярослав Базюк*, касир

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР К. ПЕРЕЛІСНОЇ В ЧИКАҐО

Літературні вечори — це найчастіше вживана форма зустрічів поетів, письменників, літераторів з читачами. На таких вечорах творчі працівники говорять про себе, про свої досягнення, про теми і жанри, відбувається читання вибраних творів тощо.

Літературний вечір Катерини Перелісної, влаштований 29-им Відділом СУА ім. 500 геройнь Кінгірі, був іншим, нетипічним, але став дуже приємною і вдалою імпрезою. На жаль, із-за слабого здоров'я на нього не могла прибути сама авторка багатої дитячої літератури К. Перелісна. Про неї приїхала говорити і була почесним гостем Уляна Любович, письменниця і редактор. Під час читання творів відбувся концерт, виконаний дітьми, які рецитували, інсценізували, а головно співали до слів найновішої збірки Перелісної „Вірші для дітей", останньо виданої тим же 29-им Відділом СУА. Цей концерт був можливий і тому, що прибули нові композиції до віршів Перелісної, понад 20. Композиції скомпонував відомий композитор, акомпаньятор, лікар д-р Володимир Кассараба.

Прем'єру нових композицій д-ра Володимира Кассараби до слів Катерини Перелісної виконує хор катедральної школи св. о. Миколая.

Як виникла думка влаштування цього вечора? Членкині 29-го Відділу від самого початку поставили собі за завдання брати участь у вихованні дітей дошкільного віку і розпочали ведення садочка під назвою „Садочок казок". У цій праці, де головними засобами були казка, забава, пісня, треба було черпати із доробку К. Перелісної. Відділ нав'язував контакт, письменниця навіть відвідувала „Садочок казок", діти радо слухали „бабуню" (так її назвали). Їй припала честь стати навіть „прабабунею", бо діти виросли, заложили свої родини і привели свої малята до того ж „Садочка казок".

Діти з садочка „Дзвіночок" парафії свв. Володимира і Ольги виконують інсценізацію „Риболови".

Відкриваючи літературний вечір, голова 29-го Відділу Галя Коленська сказала: „Ми мали кілька причин, щоб влаштувати Катерині Перелісній цей вечір". Вітаючи присутніх, попросила У. Любович до слова.

Розпочалася мандрівка в минуле, до місць, де родилася, де жила, де наснажувалось серце письменниці. Прелеґентка повела слухачів до міста Харкова, запізнала з батьками Перелісної, дуже свідомої і патріотичної родини — батько Федір Гляцько жив з родиною у передмісті Харкова. Запізнала з колом дітей-товаришів забав, запізнала з бабусею Домною, яка чи не найбільше вплинула на розбудження дитячої уяви своїми казками, яких знала безліч, які вміла чудово розказувати прекрасною українською мовою. І не тільки розказувати — вона заохочувала дітей самим вигадувати щось цікавого! Юна Катерина виявила мистецькі зацікавлення, опісля прийшли перші літературні спроби. Дальші слова приблизили час великого національного зрушення весною 1917 року (після вибуху Лютневої революції), коли з ініціятиви самого громадянства постають у головних містах України українські гімназії і місце нашої письменниці — у вирі творення зрубів державности, в ділянці культури. Не розгубилася молода Катерина після упадку державности — в час українізації з найближчими працює на українській ниві, в школі, вибирає ділянку дошкільного виховання. Толішній брак підручників заступає пригадуванням бабусиних казок, а далі „вигадує" сама різні оповідання, віршики, почала писати...

Її творчість одержує високі оцінки, здавалось би дорога відкрита, щоб йти творчо вгору, але наступає крах: її мужа арештують, а її творчість засуджена: „ми проти казки" — такою була загальна вимога напастей у пресі на творчість Катерини. Прийшли 30-ті роки, соцреалізм у культурі, в житті терор, голод, смерть, табори.

До творчості у вибраній вже ділянці дитячої літератури повертає в 40-ві роки, частково в Україні, а дальше вже на чужині, послідовно, невпинно. Своїм пером К. Перелісна збагачує українську дитячу літературу, бо „багата дитяча література — це необхідність кожного культурного народу".

Ще з коротким словом, зверненим особливо до дітей, виступила мисткиня-ілюстраторка найновішої збірки віршів Марта Гірняк-Воєвідка. Вона гарно сказала, що „ілюстрації — це пояснення рисунком". І хто бачив книжечку „Вірші для дітей" К. Перелісної, той мусить признати, що ілюстрації захоплюючі, вони ще більше підносять красу і вартість збірки.

Публіка очікує концерту. Відкривається сцена і ще одне мистецьке візуальне пережиття: сцена вдекорована під знаком згадуваної збірки Перелісної — у великому побільшенні верхня сторінка збірки „Вірші для дітей", а поруч деякі ілюстрації: гордо з висоти споглядає півник, нишком підкрадається лис, а кіт-псотник так симпатично відтворений, що не одна дитяча рука простягалася, щоб його досягнути. Декорації виконала відома „наша" мисткиня Ляля Кучма.

Концерт складався ніби з чотирьох частин, з чотирьох пір року, бо така композиція книжечки. Одначе цілість була майстерно сполучена. Цим „споївом" був хор катедральної школи св. о. Миколая, дир. Марта Стадник. Хор започаткував концерт пісенькою „Пролісок". Тоді учні школи українознавства парафії св. Володимира під керівництвом Лени Скиби і Ліди Бурачук інсценізували вірш „Писанку" (в цікавих писанкових строях) і рецитували вірш „Христос Воскрес, усе радіє". Опісля хор школи св. о. Миколая заспівав пісню до слів „Мій подарунок", а діти „Вишневого садочка" 6-го Відділу СУА спільно говорили вірш „Гарне слово" — це слова для мами. Діти, кожне на свій спосіб, вкладали все своє дитяче розуміння в ці слова, „щоби мама чула"! Вийшла природна інсценізація. Керівник садочка Марійка Карасевич.

І знову хор школи св. о. Миколая виступив з піснею до слів „Наша праця", а дальше в таночку „Метелик" виступила Мішел Поливка із балетної школи при парафії свв. Володимира і Ольги, кер. Роксана Пилипчак і Ляля Городиловська-Козицька. Ще до теми „Літо" гарно деклямував вірш „Будяк" учень школи українознавства „Рідна Школа" Ярема Кавка, а діти садочка „Дзвіночок" (керівник Стефанія Галамай) виступили в цікавій і добре приготованій сценці „Риболови": дівчатка були рибками, а хлопці зі сітями. Діти мали забаву, публіка також!

З розділу „Осінь" знову хор школи св. Миколая заспівав пісню „Осінній дощик", після чого гарно говорила вірш „Жовкнуть трави" Марта Смолинська, учениця школи українознавства парафії св. Йосифа (кер. школи Ірена Дмитерко). Хор заспівав ще „Лисичку", а тоді „Сніжок". На бажання зі залі ще раз повторена була „Лисичка" — знаменита композиція, дуже гарна пісенька і виконання.

Під кінець учні катедральної школи св. Миколая Івась Скульський і Михась Кокодинський рецитували „Коляду" (кер. Слава Проців). Кінцевою точкою була спільна молитва дітей на сцені.

У цілій програмі виступило понад 80 дітей! Те, що концерт був так цікаво і гарно проведений, велика заслуга багатьох людей: керівників поодиноких шкільних груп, диригентки і організаторів-господарів, управи 29-го Відділу СУА, довголітньої опікунки і керівника „Садочка казок" Ірени Олексюк, яка вела мистецьку частину програми, та багатьох членкинь.

29-ий Відділ має у себе ще примірники „Віршів для дітей" К. Перелісної. Крім дуже гарних ілюстрацій книжечка збагачена ще словником. Зі збірки і словника можуть користати діти до 6-ої кляси. Ціна 7 долярів і 1 дол. пересилка. Замовлення слати на адресу: Daria Jarosewich, 206 56th Str., Downers Grove, Ill. 60516.

Варто і дуже корисно придбати цю книжечку школам, садочкам і всім, хто працює з дітьми.

Ірина Камінська

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 31-го СІЧНЯ 1988 р.

Бріджпорт, Конн. Річні загальні збори Т-ва Українська Січ 59-го Відд. о год. 2-ій по пол. в залі УКЦеркви при 457 Noble Ave. На порядку звіти Управи і К. Комісії та вибір Управи на 1988 р. Після зборів — прийняття. Проситься членів прибути. — Д. Стець, гол., І. Гайда, рек. секр.

Джерзі Си余, Н. Дж. Річні загальні збори Т-ва Українська Січ 170-го Відд. о год. 3-ій по пол. в УНДомі, 90-96 Фліт Стр. в Джерзі Ситі, Н. Дж. На порядку нарад звіти Управи та вибір нової Управи на 1988 р. Щиро запрошуємо усе наше членство до участи у зборах. За Управу: Й. Зубрицький, гол., В. Білик, секр., Г. Гаврилюк, касир.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" і УСК Ню Йорк — учасники турніру „Раклeнд"

У суботу, 9-го січня, в залях Ракленд коледжу відбувся річний турнір копаного м'яча, в якому взяли участь також дружини УСВТ „Ч. Січ" з Нюарку і УСК-у з Ню Йорку. Обидві наші дружини змагалися в тій самій групі.

На початку змагання проходили круговою системою (кожний з кожним) у двох рівнорядних групах, після яких по дві дружини, що зайняли 1-2-ге місця, ввійшли до півфіналів і переможці до фіналу.

УСК, Ню Йорк, переміг клюб „Пан Ам" вислідом 1:0, зазнав поразки з дружинами „Ч. Січ" 0:1 і „Польонія" 0:2 і таким чином відпав від дальших ігор. „Ч. Січ" перемогла „Польонію" і, як вже згадано, УСК ідентичними вислідами 1:0, ремісувала з клюбом „Пан Ам" 1:1, завдяки чому ввійшла до півфіналу, в якому одначе програла з клюбом „Гота" 0:2 і цим самим була елімінована на порозі фіналу. Усі три голі для „Ч. Січі" здобув новий визначний змагун Білецький. Єдиного голя і переможного голя для УСК-у здобув Турко.

Склад „Ч. Січі" в цьому турнірі: Хамуляк, Каміка, Фонг, Сарджент, Сабрій, Нортворт, А. Бакун, Білецький, Сакевич, Дворський, Торій. Провідник Володимир Бакун.

Склад УСК-у: Франко, Сабальякас, Клавдійо, Андерсон, Морелі, Коваленко, Салін, ДаСільва, Турко, Маріо, Фабій. Провідник Стефан Коваленко.

Київське „Динамо" — співчемпіон турніру в Лінцу

Наприкінці грудня 1987 року відбувся в Лінцу, Австрія, традиційний турнір копаного м'яча в закритій залі, в якому цим разом до участі були запрошені футболісти київського „Динамо". Крім киян в турнірі взяли участь: „Дукля" Чехо-Словаччина, „Люцерн" Швайцарія, ЛЯСК, „Форвертс" і „Воест" — усі три Австрія.

Турнір проходив протягом трьох днів при заповнених трибунах залі. У групових змаганнях українські футболісти перемогли „Воест" 6:3. Ґолі здобули — Блохін (2), Безсонів, Баль, Протасов і Заваров. Після цього кияни перемогли „Форвертс" 3:2. Ґолі здобули Блохін (2) і Бєланів. У другій рунді кияни програли з „Воест" 3:5 (два ґолі здобув Михайличенко, один Рац) і ремісували з „Форвертс" 1:1 (єдиного голя здобув Блохін).

У півфіналі українські футболісти перемогли „Дуклю" 3:0. Переможні ґолі здобули Блохін, Протасов і Михайличенко.

У фіналі зустрілися кияни з клюбом „Форвертс", з яким у нормальному часі ремісували 2:2. Згідно з правилом турніру, судді зарядили серію карних стрілів, які закінчилися вислідом 10:10 і таким чином обидві дружини стали співчемпіонами турніру. Завдяки цьому успіхові нагороди 100,000 австрійських шилінґів і 25,000 німецьких марок за участь у турнірі, замість до т. зв. „Футбольної федерації України" пішли до каси „Державного комітету спорту СССР". Киянам залишилися трофеї, що їх вручили Блохінові, найкращому стрільцеві турніру, і Протасові, визначному найкращому змагунові.

У складі київської дружини виступали: Чанов, Безсонів, Кузнецов, Заваров, Михайличенко, Блохін, Литовченко, Баль, Рац, Яковенко, Протасов, Шматоваленко, Бєланів, Євтушенко.

Найкращі українські спортовці року

Згідно з традиційним опитом, що його провела редакція київської „Спортивної Газети", читачі вибрали найкращу десятку українських спортовців і три найкращі дружини за 1987 рік, до яких ввійшли: 1. Сергій Бубка (Донецьк) легка атлетика, 2. Сергій Бєлоглазів (Київ) вільна боротьба, 3. Тетяна Самоленко (Запоріжжя) легка атлетика, 4. Ольга Бризгін (Ворошиловград) легка атлетика, 5. Олег Протасов (Дніпропетровськ) копаний м'яч, 6. Валерій Лапунов, Сергій Чижевський (обидва Київ) акробатика, 7. Юрій Гурин (Рівне), Валерій Вешко (Хмельницький) веслування, 8. Наталія Медведєва (Київ) теніс, 9. Олексій Михайличенко (Київ) копаний м'яч, 10. Наталія Горбенко (Київ) фігурна їзда на леді.

Дружини: 1. Київ „Спартак" — гендбол (ручний м'яч), 2. Бориспіль „Колос" — гокей на траві, 3. Дніпропетровське „Дніпро" — копаний м'яч.

У київській „Спортивній Газеті" ч. 1 з 1-го січня 1988 року під заголовком „Гвардійці українського спорту" є вичислені осяги цих найкращих спортовців України, які, очевидно, пішли на конто СССР.

С. Бубка здобув світові рекорди й звання чемпіона світу. С. Бєлоглазів шостий раз став чемпіоном світу з вільної боротьби. Т. Самоленко — дворазова чемпіонка світу в легкій атлетиці. О. Бризгін здобула звання чемпіонки світу в легкій атлетиці. О. Протасов був визнаний найкращим футболістом імперії. В. Ляпунов і С. Чижевський здобули чашу світу в акробатиці. Ю. Гурин і В. Вешко (кануїсти) здобули на чемпіонаті світу з веслування золоті і срібні медалі на двійці. Н. Медведєва, 16-річна тенісистка, здобула звання чемпіонки СССР і кілька важливих перемог на міжнародній арені. О. Михайличенко вибився на одного з найкращих футболістів київського „Динамо", виступав у збірних імперії на міжнародній арені, здобув переможні ґолі. Н. Горбенко здобула звання чемпіонки світу у фігурній їзді на леді юньорок і бронзову медалю чемпіонату дорослих СССР.

Редактори „Спортивної Газети" не мали відваги відзначити, чому ці вичислені „гвардійці" українського спорту не можуть репрезентувати Україну на міжнародній арені та на світовій олімпіяді.

(от)